

Brønnøysundregistrene
v/ Regnskapsregisteret

E-post: post@brreg.no

Oslo, 03.11.2023

Oppfølging om ettergivelse av forsinkelsesgebyr til Regnskapsregisteret

Viser til vårt møte 16. oktober. Bakgrunnen for møtet var Regnskapsregisterets avslag på søknader om ettergivelse av forsinkelsesgebyr ved for sent innlevert årsregnskap som følge av problemene med årets årsoppgjør, både i årsoppgjørssystemer og i Skattedirektoratets mottakssystem.

Vi ønsker med dette å redegjøre nærmere for situasjonen og hvorfor vi mener det er grunnlag for ettergivelse. Siden møtet har vi også gjennomført en undersøkelse for å kartlegge konsekvensene og sammenhengene ytterligere.

Problemene i forbindelse med årsoppgjøret har i hovedsak vært som følge av ny skattemelding for personlig næringsdrivende (enkeltpersonforetak). Disse har i liten grad årsregnskapsplikt og innsendingsplikt til Regnskapsregisteret. Ikke desto mindre har konsekvensene av problemene forplantet seg i hele produksjonsløpet for regnskapsforetak, og med betydelige følger for fremdrift og innsending blant dem som er rammet. Samtidig var det mange som gikk inn på ny skattemelding for aksjeselskaper. Også her var det heft, som i sum bidro til ytterligere press på ressursene.

For å få innsikt i hvor mye ekstra tidsbruk det har vært snakk om har vi spurt om det i undersøkelsen. Ifølge resultatene er totalt merarbeid per regnskapsfører (ekstra arbeidstimer på grunn av problemene) hele **130 timer** i snitt. Spennet er fra 68 til 192 timer, naturlig forklart i at noen har møtt problemene mer enn andre (avhengig av system, kundeportefølje osv.). Samtidig rapporterer **73%** av regnskapsforetakene at det i svært liten eller liten grad har vært mulig å foreta endringer i opprinnelig fremdriftsplan for årsoppgjørarbeidet. Se mer om dette lenger ned.

Alt i alt har det vært en ekstraordinær situasjon som etter vår mening krever en annen tilnærming enn å se på hver innsendingspliktige individuelt, og årsregnskapet isolert. Her handler det i stedet om problemer som har etterlatt de rammede i en real kapasitetsbrist som regnskapsførerne og deres kunder er helt uforskyldt i. Det strider mot enhver rimelighet at foretakene skal måtte betale prisen for dette i form av gebyr. De har allerede tatt en høy kostnad gjennom betydelig bruk av mertid som følge av feil som skyldes nye krav til funksjonalitet fra Skatteetaten.

I det påfølgende vil vi utdype nærmere.

Hjemmelen for ettergivelse

Regnskapsregisteret kan som kjent i medhold av regnskapsloven § 8-3 tredje ledd «helt eller delvis ettergi forsinkelsesgebyret, dersom det blir gjort sannsynlig at innsendingsplikten ikke er overholdt som følge av *forhold utenfor den regnskapspliktiges kontroll* eller *dersom særlige rimelighetsgrunner tilsier det*».

Problemene med skattemeldingen og årsoppgjøret er uten tvil hendelser som er utenfor de regnskapspliktiges og regnskapsførernes kontroll, og de har oppstått som følge av en omlegging som en annen offentlig etat – Skatteetaten – har ansvar for.

Mer enn 450.000 små og mellomstore foretak har overlatt regnskapsføringen for sin virksomhet til et godkjent regnskapsforetak. Gjennom det er regnskapsbransjen ikke bare virksomhetskritisk for den enkelte, men også samfunnskritisk i det å få innlevert korrekt regnskaps- og skatterapportering. Når denne bransjen står overfor betydelig merarbeid og forsinkelser som følge av en omlegging i regi av Skatteetaten, er det etter vår mening for enkelt å si at det ikke påvirker vurderingen i forhold til årsregnskapet og den enkelte innsendingspliktige. Det kan være forståelig i den grad det er individuelle forhold hos regnskapsforetaket som er grunnen, men her er det eksterne forhold som har rammet kollektivt.

Problemene som har vært med årsoppgjøret er velkjente, men vi nevner for ordens skyld det viktigste:

- Uvanlig mange tekniske feil i årsoppgjørssystemer, som i stor grad har sin bakgrunn i ny skattemeldingsløsning fra Skatteetaten.
- Skatteetaten har selv hatt en rekke tekniske feilrettinger, som systemleverandørene måtte implementere utover våren 2023. Dette har gått utover brukerne.
- Mange har opplevd valideringsfeil, altså kontroll av tallgrunnlaget, som har medført at skattemeldingen ikke har blitt godkjent for innsending. Skatteetaten hadde tatt inn langt flere valideringer enn i tidligere års skattemeldinger. Disse gikk ned på øre-nivå.
- Valideringsfeil hadde flere årsaker, men mange handlet om å få lik informasjon hos skattepliktig som i Skatteetatens egne systemer.

-
- Feilmeldinger grunnet valideringer hadde svake tekster, slik at det var svært krevende å finne ut hvor avviket var.
  - En feil medførte ofte flere feilmeldinger, uten at dette fremkom i hver av feilmeldingene. Hver feilmelding måtte avklares for seg. Et eksempel på dette er avskrivninger.
  - I flere tilfeller var det nødvendig å kombinere bruk av systeminnsending med portalutfylling på skatteetaten.no, og i en del tilfeller gjøre ny opplasting i system for å ferdigstille i system før endelig innsending. (I noen tilfeller gikk dette i flere runder.)
  - Det har vært noe nedetid på skatteetaten.no, med svak informasjon ut. Dette gir økt tidsforbruk ved å stadig sjekke om løsningen er tilgjengelig.
  - Det har vært mye treghet i løsningen, slik at det tok lang tid fra innsending til valideringsresultat forelå og skattemeldingen ble tilgjengelig på skatteetaten.no.
  - Både systemleverandører og fremfor alt Skatteetaten har hatt betydelige utfordringer med å gi tilfredsstillende support.
  - Det har vært vanskelig å stole på produserte skattemeldinger, noe som gir økt tidsforbruk for å kvalitetssikre innholdet.
  - En gjengs oppfatning er at de som har produsert skattemeldinger har opplevd å være pilotbrukere. Det er ikke tvil om at den nye skattemeldingsløsningen har vært for svakt testet og kvalitetssikret.

De mange kommentarene som vi har fått i undersøkelsen bekrefter punktene.

I tall er det **59%** av respondentene som svarer at de har opplevd betydelige tekniske utfordringer på grunn av feil og mangler med årsoppgjørssystemet de har brukt, og så mye som **80%** på grunn av feilmeldinger og/eller treghet i skatteetatens eget system. Det betyr at de aller fleste er rammet av problemer på begge fronter. Den lavere andelen vedrørende årsoppgjørssystemene har sammenheng med at det er enkelte systemer som har pekt seg ut med særlige problemer. Vi nevner ikke navn her, annet enn å slå fast at hele **44%** har svart at de fikk tilgang til en versjon med akseptabel brukerkvalitet så sent som i mai-juni, hvor **10%** først fikk det i juni. Tallene bør tale for seg.

Alt det nevnte er årsaksfaktorer som er utenfor både regnskapsførers og den skatte- og regnskapspliktiges kontroll. Konsekvensene for årsoppgjørproduksjonen har naturlig nok blitt betydelige. Skattemyndighetene har erkjent utfordringene gjennom de søknadsbaserte utsettelsene av skattemeldingsfristen, først fra 31. mai til 30. juni og senere frem til 21. august. Det mener vi også Regnskapsregisteret bør gjøre, ved å bruke hjemmelsgrunnlaget for ettergivelse.

Sammenhengen mellom årsregnskap og skattemelding

I tilsvaret til oss på e-post 11. september skriver Regnskapsregisteret:

Så langt vi kjenner til ga Skatteetaten utsatt frist på grunn av tekniske systemendringer ved innsending av skattemeldingen. Vi kan likevel ikke se at systemtekniske utfordringer med selve innsendingen av skattemeldingen til Skatteetaten har forhindret utarbeidelsen og innsendingen av komplett årsregnskap til Regnskapsregisteret. Dette gjelder selv om det har påvirket arbeidsprosessene betydelig og fått konsekvenser for årsregnskapsproduksjonen, samt ført til merarbeid for regnskapsførere og revisorer. Vi er klar over at utarbeidelse av skattemelding og årsregnskap i stor grad avhenger av hverandre, samt at innsending av skattemelding til Skatteetaten og innsending av årsregnskap til Regnskapsregisteret har en viss sammenheng selv om det er ulike skjema og frister. Det var ingen problemer med innsending av skjema for årsregnskap til Regnskapsregisteret. Dessuten er det mulig å utarbeide og sende inn årsregnskapet til Regnskapsregisteret uten at skattemeldingen er ferdig, og eventuelt senere utarbeide og sende inn et korrigert årsregnskap hvis endringer i skattemeldingen fører til vesentlige endringer i årsregnskapet, selv om det kan være mer tidkrevende. Etter vår vurdering burde det derfor vært mulig å utarbeide og sende inn komplett årsregnskap til Regnskapsregisteret innen fristen 31.07.2023.

Vi tillater oss å imøtegå Regnskapsregisteret på dette punkt. Årsregnskap og skattemelding er riktignok adskilte innleveringer, men de har likevel en sterk kopling. Rent praktisk er den mest hensiktsmessige og effektive arbeidsprosessen å jobbe ut skattemelding og årsregnskap i samtid. Enda viktigere er det at årsregnskapet må ha skattegrunnlaget med skattekostnad, herunder fordeling på betalbar og utsatt skatt, ferdig før det kan fastsettes som endelig.

Regnskapsregisterets løsning om å levere årsregnskapet med foreløpig skatteberegning er ikke akseptabel fremgangsmåte. Styret hefter for det årsregnskapet som innleveres, og det blir offentliggjort til allmennheten. Det er i dette bildet ikke forsvarlig – verken for de ansvarlige eller regnskapsinteressentene – å levere et årsregnskap som ikke er ferdig. Til sammenligning vil selskaper som har revisjonsplikt i samme situasjon ikke få revisjonsberetning, og dermed heller ikke få akseptert årsregnskapet som innsendt før revisjonsberetningen foreligger.

Det er det fullstendige årsregnskapet med eventuell årsberetning slik dokumentene er fremlagt og fastsatt av generalforsamlingen som skal sendes inn til Regnskapsregisteret. Derav mener vi at alternativet som Regnskapsregisteret har skissert, ikke er i samsvar med regelen. For regnskapsførerne er det for øvrig langt forbi egen yrkesstandard å levere noe uferdig, og det er heller ikke i samsvar med regnskapsførerlovens kvalitetskrav.

Kapasitet

Årsoppgjørperioden er regnskapsbransjens høysesong hvor arbeidet med skattemeldinger og årsregnskap kommer på toppen av løpende regnskapsføring og innlevering av mva- og a-meldinger. Det innebærer at kapasiteten for de fleste allerede er benyttet til det fulle. Når det i tillegg i snitt rapporteres om 130 ekstra arbeidstimer per regnskapsfører som følge av skattemeldingsproblemene, er det rett og slett ingen ytterligere kapasitet å hente. Midlertidig innleie er heller ikke et reelt alternativ, fordi kunnskap om kundene, rutiner og programvare er

---

grunnleggende forutsetninger for å kunne bidra positivt til merproduksjon. Dette er understøttet av en undersøkelse fra mars i fjor.

Muligheter for å endre produksjonsplan er også svært begrenset. **73%** av regnskapsforetakene tilbakemelder at det i svært liten eller liten grad har vært mulig. Å flytte ressurser fra en oppgave til en annen ville dessuten bare flyttet på problemet, med fristbrudd på andre områder i stedet. Blant kommentarene i undersøkelsen er det også vist til at beslutningen om utsettelse av skattemeldingen til 21. august ikke ble kjent før 27/6, at det var for sent til å omprioritere arbeidsoppgaver så det fikk en reell betydning for ferdigstilling av årsregnskap.

Oppsummering

Regnskapsregisteret har dessverre sett bort fra de alvorlige virkningene som problemene med skattemeldingen har hatt for regnskapsførernes produksjonsløp og kapasitetssituasjon. Vi håper redegjørelsen over har bidratt til større forståelse for situasjonen og de konsekvensene det har hatt. Etter vårt skjønn foreligger det grunnlag for ettergivelse av forsinkelsesgebyr i medhold av regnskapsloven § 8-3 tredje ledd. Dette gjelder både fordi årsaken til forsinkelsene skyldes forhold utenfor de regnskapspliktiges og deres regnskapsføreres kontroll, og på grunn av rimelighetshensyn. Vi tillegger det for øvrig ekstra vekt at problemene skyldes en omlegging fra myndighetens egen side.

Vi ber på denne bakgrunn om at Regnskapsregisteret gjør en fornyet vurdering av sin fortolkning/praksis og godtar problemene med skattemeldingen som ettergivelsesgrunn. For å kvalifisere hvem som faller inn under dette, kan Regnskapsregisteret angi nærmere hvilke opplysninger som bør med i søknad/klage. Dette kan vi gjerne bistå med.

Vi håper på en snarlig og positiv behandling.

Med vennlig hilsen

Regnskap Norge

Rune Aale-Hansen
Adm.dir.

Hanne Opsahl
Direktør næringspolitikk og kvalitet